### บทคัดย่อ

# **T**141327

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการและแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ ในการศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ส่งไปยังผู้จัดการสาขาธนาคาร พาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ จำนวน 13 ธนาคาร จำนวนข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งสิ้น 442 สาขา ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า

การศึกษาการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และการปฏิบัติตามแผน กลยุทธ์อย่างไม่เหมาะสม อันส่งผลกระทบต่อเงินกองทุนและรายได้ของธนาคารพาณิชย์ 2. ความเสี่ยง ด้านปฏิบัติงาน คือ ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจากการที่ระบบการควบคุมภายในไม่มี ประสิทธิภาพ การละเมิดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน การผิดพลาดในการปฏิบัติงาน และ การทุจริต 3. ความเสี่ยงด้านเครดิต คือ ความเสี่ยงที่กู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อรายได้และเงินกองทุนรวมถึงปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีอายุระหว่าง 46-55 ปี สมรสแล้ว มีรายได้ระหว่าง 30,000-50,000 บาท สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะเวลาดำรง ตำแหน่งผู้จัดการสาขา ระหว่่าง 1-10 ปี และเคยอบรมการบริหารความเสี่ยงมาแล้ว ธนาคารพาณิชย์ ส่วนใหญ่เป็นธนาการเอกชน และมีการบริหารความเสี่ยงในทุกด้าน

### **T**141327

ในการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ พบว่า ส่วนใหญ่มีการ ปฏิบัติในระดับมาก โดยธนาคารพาณิชย์ที่ต่างชาติถือหุ้นใหญ่ มีระดับแนวปฏิบัติมากที่สุด ทั้งในด้าน การระบุความเสี่ยง วัดความเสี่ยง การติดตามกวามเสี่ยง และการควบคุมความเสี่ยง โดยมีการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเพื่อทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ด้าน คุณภาพการจัดการได้มีคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร เช่น ความรับผิดชอบ และความ เอาใจใส่ และฝ่ายบริหารมีนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล และมีการพัฒนาผู้บริหารระดับสูง

ในการบริหารความเสี่ยงค้านปฏิบัติงานของธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ พบว่า ธนาคาร ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยธนาคารพาณิชย์ที่ต่างชาติถือหุ้นใหญ่ มีระดับแนวปฏิบัติมาก ที่สุด ทั้งในด้านการระบุความเสี่ยง การวัดความเสี่ยง การติดตามความเสี่ยง และการควบคุมความเสี่ยง โดยผู้บริหารระดับสูงได้นำนโยบายที่ได้รับอนุมัติจากกรรมการผู้จัดการไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล ได้กำหนดมาตรการให้คุณหรือโทษ ได้สอบทานรายงานผลการดำเนินงานจริงเทียบกับเป้าหมาย การเติบโต และการปฏิบัติงานที่สำคัญ ได้มีระบบสำรองข้อมูล

ในการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ พบว่า ธนาคาร ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยธนาคารของรัฐ มีระดับแนวปฏิบัติมากที่สุด ทั้งในด้านการ ระบุความเสี่ยง ได้มีทักษะการปล่อยสินเชื่อเป็นส่วนสำคัญสำหรับการมีความก้าวหน้าในการ ทำงาน ในการวัดความเสี่ยง พบว่า ธนาคารเอกชน มีระดับแนวปฏิบัติมากที่สุด ได้มีการ วิเคราะห์สินเชื่อ ในการติดตามความเสี่ยงและควบคุมความเสี่ยง พบว่า ธนาคารพาณิชย์ที่ต่างชาติ ถือหุ้นใหญ่ มีระดับแนวปฏิบัติมากที่สุด โดยมีกู่มือกระบวนการสินเชื่อที่ชัดเจน และมีการสอบ ทานสินเชื่อ

ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้จัดการธนาคารพาณิชย์ต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ พบว่า ส่วนใหญ่ ขาดข้อมูลในการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ด้านปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่ขาดการศึกษาในด้านการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง และด้านสินเชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่ ไม่สามารถเจรจาต่อรองกับถูกก้าได้ดีและพนักงานขาดความรู้กวามสามารถที่เพียงพอ

จากผลการศึกษา ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงทุกด้านใน ระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non – Performing Ioan) ธนาคารพาณิชย์ที่ ต่างชาติถือหุ้นใหญ่กับธนาคารของรัฐและธนาการพาณิชญ์เอกชน พบว่า ธนาคารพาณิชย์ในเขต ภาคเหนือมีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพดีขึ้น

#### Abstract

### TE141327

The purpose of this Independent Study titled Risk Management of Commercial Bank in Northern Region is to study the system and the way of working in risk management among commercial banks in the northern region of Thailand. The information for this study was collected from commercial bank managers from 13 banks in the northern region. This report will be done by descriptive statistical records including frequency, percent, and average.

This study of bank risk management among commercial banks in the northern region consists of three facets. The first risk is strategic risk, which is the risk that occurs in setting and carrying out a poor strategic plan, and the impact that ensues regarding the money invested and the revenue of the commercial bank. The second risk is operating risk, which is caused by inefficient control systems including rule breaking and bank operations mistakes. The third risk is credit risk, which occurs when creditors who are unable to meet their financial obligations which negatively impacts revenue and investment.

The results of the questionnaire revealed that the majority of the participants were married men between the ages of 46-55 with a yearly income of 30,000-50,000 baht. Most of them have completed a bachelor's degree, attained a management position within ten years and received risk management training. It also showed that most of the commercial banks are private institutions and have risk management in every department.

## **TE**141327

Concerning strategic risk management of commercial banks in northern Thailand, the researcher found that most of banks that have many foreign stockholders are the most effective at strategic risk management. Most of them have high level in work processes. They have the highest level of specifying, measuring, following and controlling the risks they have undertaken. This is done by analyzing internal and external conditions in order to understand the strengths, weaknesses, opportunities and obstacles. In the area of administration, they have committees that help serve, take care of employees, set human resource policies and give opportunities for executives to improve their skills.

Concerning risk management in the area of operating risk of commercial banks in northern Thailand, the researcher found that most of banks that have many foreign stockholders are the most effective at strategic risk management. This is accomplished by executives leading policy and management trends that have been approved by management committees which will achieve their goals. The executives set the standards and policy for giving rewards and punishment. The executives compare actual work being done with growth goals, reliable work and information security.

Concerning credit risk management of commercial banks in northern Thailand, the researcher found that government banks have the highest level of effective work processes; including identifying risks and giving loans, which are important for work progress. For measuring risk, the researcher found that risks private institution were more effective. They accomplished this through loan analysis by considering the estimated amount of cash suitable for a stable financial structure. As for following and controlling risks, the researcher found that banks have many foreign stockholders were the most effective. They did this by having a clear and definitive loan manual and thorough loan check.

The commercial bank managers expressed three main problems. The first problem was in the area of strategy. They said that there was a lack of communication in situational analysis. The second problem was in the area of operation. The employees were lacking in knowledge of work proficiency. The third problem was in the area of credit. They did not have the ability to negotiate and inform customers thoroughly.

The research results showed that most of the commercial banks have a high level of risk management. Comparing the non-performing loans of all three banks; the backs with foreign stockholders, government banks and privately owned banks. This clearly shows that the commercial banks in northern Thailand greatly improved in the area of risk management.